विरोधे ॥५॥ कर्मादीनां सहत्वकरणानां परस्परं विरोधे सति देशकालौ बलवन्तौ नान्यानि । कुतः सहप्रयोगस्य शब्दादवगतत्वात् कर्मसामान्यादिरशाब्दत्वादिति · तथा हि ऐकाहिकचातुर्मास्येषु पर्वणां कर्मभेदे दक्षिणाद्रव्यभेदेऽपि देशकालैक्यात्सहप्रयोगः · यथा च फलभेदेन कर्मभेदेऽपि समानतन्त्रऽग्राग्रयणे शुनासीरीयेऽपि सौर्यस्य दक्षिणाभेदेऽपि देशकालैक्यादेव सहप्रयोगः । तस्माद्विरोधे देशकालौ बलवन्तौ · तौ चेत्समानौ तर्हि कर्मादिष्वसमानेष्वपि तन्त्रैक्यं भवत्येवेति । अस्मिन्व्याख्याने न कृत्स्नोपदेशादित्येतत्सूत्रं [1] पूर्वपक्षमुत्थाप्य पूर्ववदेव व्याख्येयम् ॥ ॥ अथेदं चिन्त्यते । प्रकृतौ ज्योतिष्टोमे सोमक्रयोत्तरकाले आतिथ्यान्ते [2] उपसदन्ते च सुब्रह्मण्याह्वानं श्रूयते । तत्र चैवं निगदोऽस्ति इत्यहे सुत्यामागह मघवन्निति ब्रूयादिति [3] · इतिकरणेन च संख्योच्यते त्र्यहे सुत्यामागह द्व्यहे सुत्यामागहेत्येवं ब्रूयादित्यर्थः । तदिदमप्रधानकालत्वाद्द्वादशाहे तन्त्रं भवति अप्रधानकालꣳ सकृदसंनिपातादिति (१. ७. १५.) वक्ष्यमाणन्यायात् · न हीदं प्रधानकालम् [4] · उपसत्काले तु सकृदनुष्ठितमेव सर्वेषामुपकरोतीति तन्त्रमेव भवति · सुत्याकालीनं तु प्रधानकालत्वात्प्रतिसुत्यमावर्तते · तत्रोपसदातिथ्यक्रयकालीने तन्त्रेण क्रियमाणे सुब्रह्मण्याह्वाने संदेहः किं सर्वेषामङ्गां पृथक्पृथगुपलक्षणम् [5] द्वादशाहे त्रयोदशाहꣳ इत्येवम् उत तन्त्रेण द्वादशाहꣳ इत्येवम् · तत्र पूर्वपक्षमाह ·

अहर्गणे सुब्रह्मण्यायाः सर्वोपलक्षणं प्रकृतिवत् ॥७॥ अहर्गणे द्वादशाहादौ उपसत्कालीनायाः सुब्रह्मण्यायाः निगदे सर्वेषां [6] सौत्यानामङ्गामुपलक्षणं कर्तव्यम् । प्रकृतिवत् यथा प्रकृतौ त्र्यहे सुत्यामित्युक्तम् इह तूपसदङ्गां द्वादशसंख्यया विवृद्धत्वाद्द्वादशाहꣳ इति वक्तव्यम् · तत्र प्रकृतावेकं सौत्यमहः तदुपलक्षितम् हे इन्द्र त्वं त्र्यहेऽतीति [7] सुत्यां प्रत्यागहेति · इह तु द्वादश सौत्यान्यहानि · तेनेहापि प्रकृतिवदेव तानि सर्वाण्युपलक्षणीयानि न चाहः-

---

१) ? °दित्येतत्सूत्रं पूर्ववदुःऽत्सूत्रं २. २) °थ्यंते २. ३) See ३. ३. ४. १२. ४) °नं कालं २. ५) Thus the Çâstradîp. at ११. ४. २२. °मङ्गां पृथक् उप° २. ६) सर्वासां २. ७) ? त्र्यहनीते २.